

Covid-19, misstänkt eller bekräftat fall, vårdhygienisk riktlinje för vårdavdelning

Bakgrund

Covid-19 orsakas av coronaviruset SARS-CoV-2. Inkubationstiden är 2-14 dagar. Sjukdomsbilden varierar och i de flesta fall ger det en lindrig sjukdom. De vanligaste symtomen är feber, hosta och andningsbesvär. Även muskelsmär, smak- och luktbortfall samt diarré och kräkningar förekommer. Diagnosen ställs genom PCR-prov från nasofarynx.

Smittväg

Viruset överförs mellan människor framför allt genom droppsmitta och direkt eller indirekt kontaktsmitta. Aerosolsmitta kan förekomma vid trängsel i otillräckligt ventilerade lokaler samt vid aerosolgenererande procedurer.

Aerosoler är små partiklar som bildas när luftströmmar med hög hastighet rör sig över en vätskeyta (slemhinna). Om partiklarna innehåller virus så kan inhalation leda till infektion. Många procedurer i patientvård kan potentiellt vara aerosolgenererande, men om de verkligen leder till en ökad risk för aerosolsmitta är i många fall oklart. Det är viktigt att varje verksamhet gör en riskbedömning avseende vilka åtgärder i den egna verksamheten som kan tänkas generera en virusspredande aerosol.

Exempel på vårdmoment som bedöms kunna vara smittförande aerosolgenererande procedurer är: CPAP, BiPAP, högflödessyrgasbehandling, trakeal intubation och extubation, insättning respektive borttagande av trakeostomi, sugning av sekret från djupa luftvägar via trakeostomin, handventilering, provtagning från nedre luftvägar inkl inducerat sputum. Nebulisatorbehandling är ett exempel på vårdmoment som inte bedöms som en smittförande aerosolgenererande procedur.

Risikfaktorer för smittspridning

Hosta och nysningar.

Isolering

Patienter ska, så länge smittsamhet misstänks eller föreligger, vårdas på enkelrum med stängd dörr. Bekräftade fall av covid-19 kan samvårdas såvida inga andra smittrisker föreligger, t ex gastroenterit. Rådgör med Vårdhygien.

Ligger patienten på flersal och insjuknar flyttas denne in på enkelrum. Se [Smittspårning](#).

Intensivvårdskrävande patienter kan vårdas på allmän-IVA eller thorax-IVA.

Individuell bedömning vid smittfrihet. Se Folkhälsomyndighetens [Vägledning om kriterier för bedömning av smittfrihet vid covid-19](#).

Patient

Patienten ska tillämpa noggrann handhygien med tvål och vatten och/eller handdesinfektion. Informera patienten om smittvägarna.

Flytt av patient eller undersökning på annan enhet på

Nödvändig medicinsk behandling får inte försenas på grund av misstänkt eller konstaterad förekomst av covid-19. Patienten kan efter överenskommelse flyttas till annan enhet eller undersökas på annan enhet. Det ska klart framgå i rapporteringen så att mottagande personal kan vidta

sjukhus

nödvändiga åtgärder.

Vid patienttransport inom sjukhuset sker transport i renbäddad säng med desinfekterade tagytor. Transport kan ske av vårdpersonal eller transportör.

Vid beställning av transport ska man ange att det är en patient med misstänkt eller bekräftad covid-19. Både avlämnande och mottagande avdelning ska vara beredda på att lämna och ta emot patienten så att denne kan skjutas direkt in på undersökningsrum/patientsal.

Vid behov medtag skyddsutrustning för användning av personal på mottagande enhet eller om behov uppstår under transport.

Patienter med hosta/nysningar instrueras om hostetikett, d.v.s. att hosta och nysa i armvecket eller i pappersnäsdukar som tillhandahålls av personalen. Om patienten tolererar det kan munskydd erbjudas.

Utskrivning till särskilt boende/LSS för äldre/patient med hemtjänst/hemsjukvård

Patienten kan efter överenskommelse skrivas ut till hemmet eller annat boende även om patienten inte är smittfriförklarad. Det ska klart framgå i rapporteringen så att mottagande personal kan vidta isoleringsåtgärder vid behov.

Särskild rutin gäller för screening av patienter som **inte** har/haft bekräftad covid-19 innan flytt, se [Screening vid flytt](#)

Personal

Basala hygienrutiner ska alltid tillämpas i alla vårdssituationer av all personal. Vid risk för stor mängd förorening med kroppsvätskor kan långärmat plastförkläde användas.

Andningsskydd av typen FFP2 rekommenderas vid nära vård av patient som haft symtom kortare tid än en vecka. Vid enstaka, kortvariga (<15 min) vårdmoment nära patient samt vid nära vård av patient som haft symtom längre än en vecka rekommenderas munskydd klass II eller klass IIR.

Munskydd och andningsskydd kombineras med visir/skyddsglasögon.

Vid moment som innebär risk för virus spridande aerosol (se rubrik Smittväg) används alltid andningsskydd FFP2 eller FFP3 samt visir/skyddsglasögon.

Besökare

Begränsa antalet besökare. Besökare ska, om de önskar, erbjudas att använda skyddsutrustning i form av stänkskydd och eventuellt plastförkläde vid närkontakt med patienten. Skyddsutrustning är dock inget krav.

Eventuell mat/fika till anhöriga serveras på patientsalen.

Information ges om att tvätta händerna med tvål och vatten eller sprita händerna före och efter besök.

Tvätt

Tvätt som inte är kraftigt förorenad läggs i vanlig vit tvättsäck.

Tvätt som är kraftigt förorenad hanteras som smittförande och läggs i gul tvättsäck med upplösbar innerpåse.

Avfall

Avfall såsom skyddsutrustning och engångsmaterial som inte bedöms vara kraftigt förorenat hanteras som vanligt avfall.

Avfall som bedöms vara kraftigt förorenat med kroppsvätskor hanteras som smittförande avfall. Kasta i soppåse på patientsalen och lägg sedan i gul

avfallsbox i sköljen.

Disk

Avdelningsdisk tas ut ur rummet och diskas på sedvanligt sätt. Disk från centralköket skickas med matvagnen som vanligt.

Städning

Daglig desinfektion av tagytor i patientrum och på toaletten med alkoholbaserad ytdesinfektion med rengörande verkan/tensid. Spill på ytor/golv torkas upp med rengöringsmedel och vatten. Eftertorka med ytdesinfektion med rengörande verkan/tensid. Informera städpersonal.

Slutstädning

Slutstädning kan ske av städpersonal eller vårdpersonal. Se Vårdhygieniska riktlinjer, [Städning](#). Adekvat skyddsutrustning ska användas.

Dödsfall

För hantering av avlidna, se [Omhändertagande av avliden med misstänkt eller konstaterad covid-19 \(orebroll.se\)](#)